

TONKA CARIĆ

Dubrovnik, decembra 1989.godine

Ova radnja, koja obuhvata razvoj nastave engleskog jezika u srednjim pomorskim školama i daje pregled nastavnika kojima je ta nastava bila povjerena kao i udžbeničku literaturu, logični je nastavak istraživanja koji je još ranije inicirao prof. dr Marijan Urbany.

Iako ovaj učinjeni napor vjerovatno ne predstavlja neki "revolucionarni rad" nadam se da će dobro doći budućim istraživačima engleskog pomorskog jezika i udžbeničke literature u našim prostorima.

Zahvaljujem se Interuniverzitetskom centru za postdiplomske studije u Dubrovniku na čijim sam predavanjima proširila i inovirala lingvističko znanje i bila podstaknuta na istraživački rad.

Veoma sam zahvalna kolegama - profesorima engleskog jezika pomorskih škola u Bakru, Dubrovniku, Kotoru i Splitu na informacijama koje su bile potrebne za izradu ovog rada.

Zahvalnost pripada svima onima koji su mi bili od pomoći prilikom rada na ovoj tezi, od bibliotekarskih i arhivskih radnika, na njihovom beskrajnom strpljenju, osoblju Lučke kapetanije u Kotoru, do kolega - uvaženih profesora i članova Komisije koji su korisnim savjetima i sugestijama doprinijeli da ova radnja bude što kompletnija.

Posebnu zahvalnost dugujem mentoru prof. dr Marijanu Urbanyju koji mi je svesrdno pomagao kako u izboru metodologije tako i u nabavci literature, te svojim savjetima i stručnim mišljenjima pomogao da ovaj rad dobije svoju završnu fizionomiju.

3.2. Jezik i postizanje cilja nastave u udžbenicima između ratova.....

3.3. Jezik i postizanje cilja nastave u udžbenicima poslije II svjetskog rata.....

77

92

108

S A D R Ž A J

	<u>Strana</u>
4. OBRADA POMORSKE TERMINOLOGIJE U UDŽBENICIMA.....	123
4.1. Početak englesko-hrvatske leksikografije.....	123
0. U V O D.....	
0.1. Razvoj pomorskog školstva na teritoriji današnje Jugoslavije.....	1
0.2. Uvodjenje obavezne nastave engleskog jezika u pomorskim školama.....	13
0.3. Nastavnici engleskog jezika u pomorskim školama i njihova stručna sprema.....	19
1. JEZIČNE VARIJANTE I JEZIK POMORACA.....	31
1.1. Jezik i jezici.....	31
1.2. Varijante jednog jezika, vrste, registri, govorni i pisani jezik.....	36
1.3. Jezik pomoraca kao jedan od jezika odredjenih strukom stvaraoca govorne izreke.....	41
2. ENGLISKI JEZIK U POMORSTVU.....	45
2.1. Engleski jezik u svijetu i u nas.....	45
2.2. Primjena engleskog jezika u pomorstvu svijeta...	51
2.3. Primjena engleskog jezika u pomorstvu Jugoslavije	54
2.4. Značaj engleskog jezika za sigurnost plovidbe...	56
2.5. Označitelji registra engleskog jezika pomoraca..	61
2.6. Poklapanje registra engleskog jezika pomoraca s jezikom zrakoplovstva.....	71
3. PRIKAZ UDŽBENIKA ENGLISKOG JEZIKA U NAŠIM POMORSKIM ŠKOLAMA.....	77
3.1. Jezik i postizanje cilja nastave u udžbenicima prije I svjetskog rata.....	77
3.2. Jezik i postizanje cilja nastave u udžbenicima između ratova.....	92
3.3. Jezik i postizanje cilja nastave u udžbenicima poslije II svjetskog rata.....	108

O. U V O D

4. OBRADA POMORSKE TERMINOLOGIJE U UDŽBENICIMA.....	123
4.1. Početak englesko-hrvatske leksikografije.....	123
4.2. Engleska i hrvatskosrpska pomorska terminologija u udžbenicima prije I svjetskog rata.....	127
4.3. Engleska i hrvatskosrpska pomorska terminologija u udžbenicima između dva rata.....	176
4.4. Engleska i hrvatskosrpska terminologija u udžbenicima poslije II svjetskog rata.....	189
5. STRANI UDŽBENICI I PRIRUČNICI ENGLESKOG JEZIKA ZA POMORCE	206
5.1. Prikaz stranih udžbenika.....	206
5.2. Naši udžbenici u odnosu na strane: Prednost obrade jezika za specifične potrebe našeg pomorstva.....	215
5.3. Mogućnost primjene udžbenika pisanih na engleskom jeziku u našem pomorskom školstvu.....	221
5.4. Normiranje jezika za komuniciranje u pomorstvu, Standardni pomorsko-navigacijski rječnik (IMCO).....	225
5.5. SEASPEAK.....	233
6. ZAKLJUČNE PRIMJEDBE.....	239
7. KONAČNI ZAKLJUČAK.....	252
UPOTREBLJENA LITERATURA.....	256

0.1.3. Petnaesto stoljeće bilježi početke organizovanog pomorskog školovanja. To je doba velikih pomorskih poduhvata i otkrića, kada su pomorci, pored iskustva stečenog na brodu ili prenijetog od starijih, morali imati znanja iz matematike, geografije i astronomije. Poznata je škola koju je osnovao španjolski princ Henrik, zvani Moreplovac, u Sangresu kod rta Vincent, početkom XV stoljeća. Najstarija pomorska škola na Mediteranu

1) Oliver Fijo. Prilozi poznavanju pomorskog školstva na našoj obali u XIX stoljeću, Jadranski institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1956, str. 9.